

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/91/2015
Identifikačné číslo spisu:	5914010255
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5914010255.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci obvineného V. K. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a iné o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Ing. Luboša Mahdoňa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. marca 2015, sp. zn. 1To/25/2015 na neverejnom zasadnutí konanom 23. januára 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného V. K. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok z 08. decembra 2014, sp. zn. 8 T/55/2014, bol obvinený V. K. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 17.1.2014 spoločne s doposiaľ nestotožnenou osobou mužského pohlavia v čase od 01.00 h. do 01.30 h. na verejne prístupnej miestnej komunikácii v obci J. v priestore pred rodinným domom súpisné číslo XX úmyselne fyzicky napadol V. A., nar. XX.X.XXXX, takým spôsobom, že potom, ako bolo osobné motorové vozidlo zn. Ford Mondeo, ev. č. T. XXX A., v ktorom sedel poškodený, zablokován druhým osobným motorovým vozidlom zn. Opel Vectra, ev. č. T. XXX A., v ktorom sedel obžalovaný, poškodený vystúpil z vozidla, kde ho obžalovaný fyzicky napadol, došlo medzi nimi k zápasu, pri ktorom obžalovaný spadol na zem a vtedy z vozidla, ktorým prišiel na miesto obžalovaný, vystúpil druhý páchateľ, ktorý poškodeného udel do oblasti hlavy kovovým predmetom valcovitého tvaru, následkom čoho poškodený spadol na zem, kde ho obžalovaný spoločne s druhým páchatelom minimálne desaťkrát kopali nohami do oblasti hlavy a hrudníka, a týmto konaním nestotožnená osoba mužského pohlavia spôsobila poškodenému ťažké zranenia - vpáčenú zlomeninu kosti lebečnej klenby čelovej a spánkovej oblasti vľavo, sprevádzanú krvácaním medzi tvrdý obal mozgu a kosť lebečnej klenby, pomliaždenie

mozgu ľavého čelového laloka, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu poškodeného a operačný zákrok, pričom uvedené poranenia lebky a mozgu závažne ovplyvňujú obvyklý spôsob života poškodeného po dobu minimálne 6 mesiacov a zanechajú aj trvalé následky na jeho zdraví, a obžalovaný spoločne s nestotožnenou osobou mužského pohlavia spôsobili početné odreniny tváre bez krvácania a odreniny hrudníka, ktoré si vyžiadali u poškodeného práceneschopnosť do 7 dní.

Za to mu bol uložený podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, výkon ktorého mu súd podmienene odložil podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a podľa § 50 ods. Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodeného V. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. č. XXX, poškodenú Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a. s.. Krajská pobočka Žilina, P. O. Hviezdoslavova 26, 010 01 Žilina 1, IČO: 35937874, s uplatnenými nárokmi na náhradu škody odkázal na občianska - súdne konanie.

Na podklade odvolaní obvineného a prokurátora voči skôr uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Žiline rozsudkom z 31. marca 2015, sp. zn. 1To/25/2015 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. f), ods. 3 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a sám na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného uznal za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na nezmenenom skutkovom základe.

Za to mu uložil podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvineného zaviazal nahradiť škodu poškodenému V. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. č. XXX, vo výške 80,50 € (osemdesiat eur, päťdesiat centov) z titulu bolestného.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného V. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. č. XXX, so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a. s., Krajskú pobočku Žilina, P. O. Hviezdoslava 26, 010 01 Žilina, IČO: 35 937 874, s nárokmi na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku krajského súdu podal prostredníctvom svojho obhajcu z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený V. K. dovolanie.

V jeho písomnom odôvodnení namietol posúdenie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, odvolacím súdom ako zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a okresným súdom ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.

Zamerajúc sa na výpovede poškodeného a MUDr. Tomáša Andráša, znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie neurochirurgia upriamil pozornosť na to, že prvé tri vážne zranenia spôsobil poškodenému úderom do hlavy tupým predmetom doposiaľ nestotožnený páchatel', ako i to, že kopancami páchatel'ov skutku pri intenzite, ktorou bol útok voči poškodenému vedený, boli tomuto spôsobené len ľahké zranenia. V opačnom prípade, teda ak by mal úmysel poškodenému spôsobiť

vážnejšie zranenia, nič mu v tom nebránilo. Namietol tvrdenie krajského súdu, že poškodený ležiac na zemi po útoku neznámeho páchatel'a nebol schopný ani pasívnej ochrany, pretože z vykonaného dokazovania (výpoved'ami poškodeného a svedka M. M.) vyplýva opak a aj z toho je zrejmé, na základe akých dôkazov si krajský súd osvojil záver, že poškodený sa nebránil ani len pasívne. Upriamiac pozornosť aj na mohutnú stavbu tela poškodeného vyslovil nesúhlas s názorom súdu, že útok bol vedený s úmyslom poraniť životne dôležité orgány. Takýto úmysel vykonaným dokazovaním preukázaný nebol a nie je zrejmé, o ktoré dôkazy svoje rozhodnutie odvolací súd oprel. Namietol aj odôvodnenie napadnutého rozsudku s tým, že krajský súd pokus trestného činu odôvodnil nedostatočne. Zaoberajúc sa objektívnou stránkou zločinu, z ktorého bol uznaný za vinného vyslovil názor, že kopance do hlavy a hrudníka nemožno hodnotiť ako útok, ktorý by spôsobil ťažkú ujmu. Z hľadiska úmyslu spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví musí byť preukázané, že páchatel' musel vedieť, že svojím konaním môže spôsobiť tento ťažký následok a bol s tým uzrozumený a poukázal na to, čo sa z hľadiska súdnej praxe za takéto uzrozumenie považuje. Argumentujúc dĺžkou pracovnej neschopnosti poškodeného pri zraneniach, ktoré mu spôsobil svojím konaním s doposiaľ nestotožnenou osobou vyslovil nesúhlas aj s právnym posúdením svojho konania okresným súdom ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie (správne rozsudok) zrušil, vysloviac porušenie zákona v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a zrušil aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Súčasne navrhol, aby mu najvyšší súd prerušil výkon trestu odňatia slobody, až do právoplatného skončenia trestného konania.

V súlade s ustanovením § 376 Tr. por. prvostupňový súd dovolanie obvineného doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Ružomberok vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného vyslovil názor, že dovolací dôvod nie je daný, pretože spôsob útoku na poškodeného odôvodňuje záver minimálne o eventúálnom úmysle obvineného spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví. Svedčia o ňom aj svedecké výpovede a obsah komunikácie formou SMS správ medzi obvineným a poškodeným.

Navrhol preto, aby najvyšší súd dovolanie obvineného ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poškodený V. A. poukazujúc na obsah vykonaného dokazovania a ustálenú judikatúru vyslovil názor, že obvinený sa dopustil trestných činov tak, ako ich v napadnutom rozsudku ustálil krajský súd, a preto najvyšší súd požiadal, aby dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. ako nedôvodné odmietol a zároveň ho zaviazal k úhrade trov dovolacieho konania v celkovej výške 29,99 € (1x PÚ po 16,60 €, 1x režijný paušál po 08,39 €, DPH 20%).

Všeobecná zdravotná poisťovňa sa stotožnila s vyjadrením poškodeného V. A..

Obvinený vo svojom vyjadrení k vyjadreniu Všeobecnej zdravotnej poisťovne v celom rozsahu zotrval na podanom dovolaní.

Následne súd prvého stupňa po opakovanom odstránení vytknutých nedostatkov predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti

uvedené v § 374 Tr. por. a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného V. K. nie je dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné:

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávného ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že išlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávného ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúma skutočné zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Pokiaľ sa pre naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vyžaduje nesprávne hmotnoprávne posúdenie skutku, respektíve nesprávne použitie iného hmotnoprávného ustanovenia, už z povahy veci tento nemôže byť daný vlastným hodnotením dôkazov alebo odôvodnením napadnutého rozhodnutia ako sa toho v posudzovanej veci domáhal obvinený. Táto jeho dovolacia námietka tak v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. V dovolacom konaní pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Z konkrétneho obsahu dovolacích námietok obvineného vznesených podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr.

por. vyplýva, že sú vo svojej podstate vyjadrením nesúhlasu obvineného s rozhodnutím odvolacieho súdu v otázke ustálenia tých skutkových okolností, ktoré sú vyjadrením jeho aktívnej účasti na konaní spolu s nestotožnenou osobou mužského pohlavia, a teda odvolacím súdom prezentovaným odôvodnením svojich skutkových a právnych záverov, ktorému vyčítal aj jeho nedostatočnosť. Namietajúc nedostatok preukázania týchto skutkových okolností relevantnými dôkazmi, obvinený v podstate napadol spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom a tieto zároveň sám hodnotil zo svojho uhla pohľadu.

Dovolací súd však dospel k záveru, že v súlade s dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., a teda preskúmateľná, je tá časť podaného dovolania, ktorou obvinený namietal nesprávne právne posúdenie skutkovej podstaty trestného činu kladeného mu za vinu.

Vzhľadom na konštatované, keďže, ako už bolo uvedené, v rámci skúmania danosti dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. či dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení, dovolací súd nemôže skúmať alebo meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku, ale je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, dovolací súd musel usúdiť, že predmetné námietky obvineného V. K. sú zjavne neopodstatnené. V rámci tohto dovolacieho dôvodu totiž môže dovolací súd len posudzovať, či súdy nižšieho stupňa na pevne a nemenne zistený skutkový stav, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, ale aj proti rozsahu vykonaného dokazovania a hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Medzi skutkové zistenia odvolacieho súdu, poňaté do skutkovej vety výrokovej časti dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu pritom patrí aj konštatovanie, v zmysle ktorého sa obvinený V. K. spolu s doposiaľ nestotožnenou osobou mužského pohlavia dopustil voči poškodenému konania uvedeného v skutkovej vete napadnutého rozsudku t. j. že ho spolu minimálne desaťkrát kopali nohami do oblasti hlavy a hrudníka a spôsobili mu početné odreniny tváre bez krvácania a odreniny hrudníka, ktoré si vyžiadali u poškodeného práceneschopnosť do 7 dní.

Viazaný uvedenými skutkovými závermi, dovolací súd preskúmal obvineným vznesenú námietku nesprávnej právnej kvalifikácie skutku ako zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.

Zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví.

Podľa § 20 Tr. zák. ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchateľov (spolupáchateľia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

Pokusom trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchateľ dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu (§ 14 ods. 1 Tr. zák.).

Vzhľadom na uvedené dovolací súd musel konštatovať, že formulácia skutku vo výrokovej časti rozsudku krajského súdu plne zodpovedá kritériám zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr.

zák. Tr. zák.

Zo skutkovej vety napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva akým spôsobom sa obvinený dopustil spáchania tohto trestného činu spolupáchateľstvom v štádiu pokusu.

Vyššie citované skutkové závery, (ktorými je dovolací súd viazaný) preto bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú právnu kvalifikáciu konania obvineného V. K., okrem iného, podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., § 20 Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. (podaným dovolaním obvinený nenamietal spáchanie trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.), pretože opakované kopance do hlavy a hrudníka poškodeného sú konaním, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu a tohto sa obvinený spolu ďalšou osobou dopustil v úmysle spáchať trestný čin, pričom k dokonaniu tohto trestného činu nedošlo.

Vychádzajúc z uvedeného a z toho, že dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné, vymedzenie skutku tak, ako bol ustálený odvolacím súdom, (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť), neumožňuje ani dovolaciemu súdu dospieť ohľadom jeho právnej kvalifikácie k inému záveru.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.